

Beze mne nemůžete činit nic

Tomáš Korčák

Zůstaňte ve mně a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstává-li v révě, tak ani vy, jestliže nebudete zůstat ve mně. Já jsem ta vinná réva, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (J 15,4-5)

Existuje zdravá celoživotní a úplná závislost, ke které jsme stvořeni. Tato závislost se jinými slovy nazývá pokora (vše ostatní se nazývá pýcha, ať již to vypadá jakkoli vznešeně a zbožně). Není to závislost na nějakém člověku nebo věci. Je to závislost na našem Stvořiteli – milujícím nebeském Otci. Bez této závislosti naše životy pozbývají smysl. Kristus je nám cestou do tohoto ztraceného vztahu, ze kterého prýští život, smysl a vše dobré.

Vše, co děláme bez Krista, nemá věčnou hodnotu a shoří jako dřevo, seno a sláma. Proto Pavel říká: **Podle Boží milosti, která mi byla dána, jsem jako moudrý stavitel položil základ a jiný na něm staví. Každý ať si dává pozor, jak na něm staví. Neboť nikdo nemůže položit jiný základ nežli ten, který je již položen, a tím je Ježíš Kristus. Jestliže někdo na tomto základě staví ze zlata, stříbra, drahých kamenů, dřeva, sena nebo slámy, dílo každého se stane zjevným. Ten den je ukáže, neboť se zjeví v ohni, a oheň vyzkouší dílo každého, jaké je. Jestliže někdo na tomto základě vystaví dílo a ono mu zůstane, dostane odměnu, jestliže mu jeho dílo shoří, utrpí škodu; sám se sice zachrání, ale jako skrze oheň.** (1K 3,10-15)

Nejmocnější osobnost dějin byla zcela závislá na Bohu

Ježíš, jako ta největší a nejúžasnější osobnost v dějinách lidstva, je nám vzorem. Byl zcela vydán Otci a byl zcela na něm závislý. Pokora, poddanost a poslušnost jsou podle myšlení tohoto světa vlastnosti pro slabochy. Písmo však ukazuje na něco zcela jiného. Jsou to vlastnosti Krále všech králů - Pána Ježíše Krista. Tato závislost na nebeském Otci je zdrojem moci a zdaru v jeho službě.

Rozjímejte nad následujícími výroky Ježíše. Vycházejí z velmi důvěrného vztahu s nebeským Otcem. V těchto Ježíšových vyznáních jsou pro nás ukryty klíče Boží moci. Ztotožněte se s nimi, vždyť Kristus je ve vás. Učiňte je svými vyznáními:

- **Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže sám od sebe činit nic než to, co vidí činit Otce. Co činí on, to činí stejně i Syn. Neboť Otec miluje Syna a ukazuje mu všechno, co sám činí. (J 5,19-20)**
- **Já sám od sebe nemohu dělat nic. Jak slyším, tak soudím, a můj soud je spravedlivý, protože nehledám svou vůli, ale vůli toho, kdo mne poslal. (J 5,30)**
- **Neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych činil svou vůli, ale vůli toho, který mne poslal. (J 6,38)**
- **Mé učení není mé, ale toho, který mne poslal. Bude-li někdo chtít činit jeho vůli, pozná, zda je to učení z Boha, nebo mluvím-li sám ze sebe. Kdo mluví ze sebe, hledá vlastní slávu. Kdo však hledá slávu toho, který ho poslal, ten je pravdivý a není v něm nepravosti. (J 7,16-18)**
- **Až vyvýšíte Syna člověka, tehdy poznáte, že Já jsem a že sám od sebe nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil můj Otec. A ten, kdo mne poslal, je se mnou; nezanechal mne samotného, protože já stále činím to, co se jemu líbí. (J 8,28-29)**
- **Já mluvím o tom, co jsem viděl u svého Otce. (J 8,38)**
- **Kdybych já oslavil sám sebe, má sláva by nic nebyla. Můj Otec to je, kdo mne oslavuje. (J 8,54)**
- **Neboť já jsem nemluvil sám ze sebe, ale Otec, který mne poslal, ten mi dal příkázání, co mám říci a co promluvit. A vím, že jeho příkázání je život věčný. Co tedy já mluvím, mluvím tak, jak mi pověděl Otec. (J 12,49-50)**
- **Slova, která k vám mluvím, nemluvím sám ze sebe; Otec, který ve mně přebývá, činí své skutky. (J 14,10)**
- **Ale svět má poznat, že miluji Otce a jednám tak, jak mi Otec přikázal. (J 14,31)**

Ježíš nám říká: **Beze mne nemůžete činit nic.** (J 15,5) Bible 21 překládá: **Beze mě nedokážete nic.** Když budeme k sobě upřímní, uznáme, že bez Boha jsme toho učinili již mnoho a že vlastně i celý život můžeme bez Boha prožít. Nemá však žádnou věčnou hodnotu. Jako Šalomoun poznáváme: **Marnost nad marnost, všechno je marnost!** (Kaz 1,2) Tedy vše učiněné bez Boha je nicotné a pomíjivé! O čem to tedy zde Ježíš mluví? Je to hluboké vnitřní poznání „*bez Boha nemůžu nic*“ a rozhodnutí „*již bez Boha nechci nic*“. Miluji ho a chci zde naplnit to, k čemu jsem byl stvořen – být **chválou jeho slávy** (Ef 1,12 ČEP).

Nezralé děti žijí z vlastních sil, dospělí lidé očekávají na Pána

Prorok Izajáš velice výstižně zjevuje duchovní růst člověka: **Což to nevíš? Cožpak jsi neslyšel, že věčný Bůh, Hospodin, stvořitel končin země, neochabne ani se neunaví? Jeho rozumnost je nevyzpytatelná. Unavenému dává sílu a bezmocného zahrnuje zdatností. Chlapci ochabnou a unaví se a mládenci vyčerpáním padají, ale ti, kdo očekávají na Hospodina, nabývají nové síly, vznášejí se na křídlech jako orli; běží, a neunaví se, chodí, a neochabnou.** (Iz 40,28-31)

Mladí lidé mají přece přirozeně nejvíce sil a elánu, zde jsou však unavení, ochablí a vyčerpáním padají. Je to velmi přesný popis nezralého a nedospělého křesťana. Žije z vlastních sil, schopností a rozumnosti. Je zoufalý, plný starostí a obav – má život pouze ve vlastních rukách. Bůh však dává sílu a zahrnuje zdatností toho, kdo se dostal na dno a je bezmocný. **Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich je království Nebes.** (Mt 5,3) To jsou lidé, kteří jsou bez Boha úplní chudáci (a je zcela jedno, kolik peněz mají na účtu).

Jak přijmeme moudrost, uschopnění a sílu od Boha? Rozhodneme se být na něm zcela závislími a očekáváme na jeho jednání. Naši závislost mu vyjadřujeme v modlitbách a očekáváme na jeho odpověď v jeho čas jeho způsobem. Nebojíme se, ale jsme si jisti jeho dobrotou.

Člověk, který se nemodlí, tím vyjadřuje svoji soběstačnost. Též věřící manželé, kteří se spolu nemodlí, tím říkají, že vše zvládnou sami bez Boha. Ezechiel popisuje nepravost obyvatel Sodomy jako *pýchu, sytost chleba a sebejistý klid* (Ez 16,49 ČEP). Jsme bohatí sami v sobě, nikoho nepotřebujeme a všechno zvládneme. A možná, že i žijeme život, kde nic neriskujeme a vše je předvídatelné. Rozhodně nežijeme z víry, ale pouze z viditelných lidských „jistot“. A když přijde něco, co nemáme pod svojí kontrolou, je problém u druhých a my jsme oběti. Hospodin však **povýšil pokorné, hladovějící nasýtil dobrými věcmi a bohaté poslal pryč s prázdnou.** (L 1,52-53)

Duchovně dospělí lidé - zralí otcové jsou ti, kteří **poznali toho, který je od počátku** (1J 2,13). Vědí, že se Bohu nic nevymklo a ani nevymkne z rukou. Věří ve věčné Boží plány a záměry a v to, že když ho budou hledat, milovat a poslouchat, že do nich sami vstoupí a budou jich účastni. Očekávají na Hospodina, proto nabývají nové síly. Dokonce se vznášejí na křídlech víry jako orli. Běží po cestě věčného božského poslání a neunaví se. Chodí po Božích stezkách a neochabnou.

Učíme se nespoléhat na sebe, ale na Boha, který křísí mrtvé

Někdy se můžeme dostat do různých životních těžkostí. Jestliže však milujeme Boha, pak nám vždy **všechny věci spolu působí k dobrému** (Ř 8,28). Všechno, čím v životě procházíme, se nám může a má stát místem, kde se učíme

nespoléhat na sebe, ale na Boha. Pavel popisuje vlastní zkušenost: **Nechceme, bratři, abyste nevěděli o našem soužení, které nás potkalo v Asii; dolehlo na nás nadmíru těžce, nad naši sílu, takže jsme si zoufali, až jsme i pochybovali o svém životě. Sami v sobě jsme však měli ten rozsudek smrti, abychom nespolehali na sebe, ale na Boha, který křísí mrtvé; on nás vysvobodil z takového nebezpečí smrti a ještě vysvobodí; v něho jsme složili svou naději, že ještě znovu vysvobodí, když i vy nám budete pomáhat modlitbou, aby za nás mnozí děkovali kvůli daru milosti, kterého se nám dostalo skrze přímluvy mnohých.** (2K 1,8-11)

Někdy i procházíme zklamáním a porážkou. Místo hněvu, sebelítosti, skepse a nevěry se však můžeme rozhodnout pro větší závislost na svém Bohu. Naše správná reakce na zklamání nás může uvést do větší závislosti. Je to velmi uzdravující. Podřizujeme svoji mysl a emoce duchu. Rozhodujeme se milovat Boha za všech okolností a důvěřovat mu, i když situaci nemáme ve své ruce a nerozumíme ji. Skrze vylévání svého srdce před Pánem a skrze přinášení obětí děkování a chval vstupujeme do Boží přítomnosti. Tam je Bůh se vším, co potřebujeme. Potřebujeme především jeho samého!

Všechno má svůj smysl pro ty, kdo milují Pána. Všem důvodům, příčinám a souvislostem nemusíme vždy rozumět. Jedné věci však potřebujeme rozumět vždy! Překážky na cestě jsou součástí cesty. Vše nám napomáhá k dobrému, *abychom* nespolehali na sebe, ale na Boha, který křísí mrtvé.

Jednou jsem byl ve velké úzkosti a velmi mne trápil určitý problém. Udělal jsem si modlitební procházku do lesa. Bylo jaro, právě po dešti. Procházel jsem údolím, kde pučely kapradiny. Volal jsem k Bohu a po chvíli mi neustále dokola znělo v srdci slovo Pána Ježíše: **Já jsem vzkříšení i život.** (J 11,25) Ptal jsem se Pána, co mi tím chce říci, a náhle jsem vnímal, jak mi Duch svatý říká: ***Aby byl z něčeho uvolněn můj život, musí to být nejprve vzkříšeno. Aby mohlo být něco vzkříšeno, musí to nejprve zemřít.*** Chválil jsem Boha. Měl jsem odpověď. Něco v mém životě a v mé službě umíralo, aby to poté Bůh mohl vzkřísit. Všechno, co je vzkříšené, je plné života.

Vzkříšení čtyři dny mrtvého Lazara bylo pro učedníky mocnou lekcí víry. Ještě před jeho vzkříšením Ježíš řekl svým učedníkům: **Lazar zemřel. A kvůli vám se raduji, že jsem tam nebyl, abyste uvěřili. Pojd'me k němu.** (J 11,14-15) Tam, kde umřela lidská naděje, přichází Pán se svým vzkříšením a životem a říká: **Jestliže uvěříš, uvidíš Boží slávu!** (J 11,40) Když semeno projde smrtí a vzkříšením, Boží život koná své mocné dílo. Lazar byl vzkříšen.

V roce 2011 jsem navštívil Osvětim. Procházel jsem celu smrti, kde umíral Maxmilián Kolbe - kněz, který dal svůj život za život spoluvězně odsouzeného k smrti. Viděl jsem šibenici, kde byl po válce oběšen velitel tábora Rudolf Höss. Prošel jsem celý koncentrační tábor až k velkým plynovým komorám, mezi kterými byly nádrže s vysypaným lidským popelem. Na tomto místě mezi

rozbořenými komorami, kde zemřelo přes milion lidí (převážně Židů) se konalo shromáždění izraelských vojáků. Nejprve zpívali tklivé písně a četli žalmy. Po určité době se však sešli k sobě, uprostřed stál rabín a držel nad sebou velké svitky s Tórou. Tito Židé začali tancovat a radostně zpívat oslavnou píseň. Na místě popela, kde je snad nejvíce vidět ďábelská snaha zničit Izrael, stojí vojáci po válce zázračně znovuobnoveného státu Izrael. Uprostřed popela tancují okolo Božího slova a Božích zaslíbení, které jim i dnes dávají naději a ochranu. Uprostřed tábora smrti lidé tancují okolo Slova života. Život je mnohem silnější než smrt. Světlo je mocnější než temnota. Ježíš je vzkříšení a život a přemohl smrt svojí smrtí. Vzkříšený Ježíš říká: **Neboj se. Já jsem první i poslední, ten Živý. Byl jsem mrtvý, a hle, žiji na věky věků. Amen. Mám klíče smrti i podsvětí.** (Zj 1,17-18)

Žiješ pro sebe nebo pro Boha?

Když jsme přijali Krista, vyznali jsme ve vodním křtu naše ztotožnění s ním. Ztotožňujeme se s jeho smrtí – Kristus zemřel místo mne a já sám sobě s ním. A ztotožňujeme se s jeho vzkříšením – nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. Rozjímejte nad následujícími výroky Písma:

- **Nebo nevíte, že vaše tělo je svatyní svatého Ducha, který je ve vás a kterého máte od Boha? Nevíte, že nejste sami svoji? (ČEP: *Nepatříte sami sobě!*) Byli jste přece koupeni za velikou cenu; oslavte tedy svým tělem Boha. (1K 6,19-20)**
- **Neboť Kristova láska nás váže, když jsme usoudili toto: Protože jeden zemřel za všechny, tedy všichni zemřeli. A on zemřel za všechny, aby ti, kteří žijí, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel a vstal z mrtvých. (2K 5,14-15)**
- **S Kristem jsem ukřižován: Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. Život, který nyní žiji v těle, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne. (Ga 2,19-20)**
- **Ti, kdo patří Kristu Ježíši, ukřižovali tělo s jeho vášněmi a žádostmi. (Ga 5,24)**

Co je pro tebe podstatné?

Je potřeba si uvědomovat svoji pomíjivost, ale ještě více věčnou hodnotu naší známosti Boha a života pro něj. Rozjímejte nad následujícími texty Písma:

- **Jako má otec soucit se svými syny, tak se slitovává Hospodin nad těmi, kdo se ho bojí. On přece ví, jak jsme utvořeni, pamatuje, že jsme prach. Dny člověka jsou jako tráva, rozkvétá jako polní květ. Vítr na něho zafouká a je po něm, a už si nepovšimnou, že tu**

není. Ale Hospodinovo milosrdenství je od věků až navěky nad těmi, kdo se ho bojí, a jeho spravedlnost nad syny jeho synů, nad těmi, kdo zachovávají jeho smlouvu a pamatují na jeho přikázání, aby je plnili. (Ž 103,13-18)

- **Hlas říká: Volej! I zeptal se: Co mám volat? Veškeré tělo je jako tráva a všechna jeho oddanost jako polní květ. Tráva usychá, květ vadne, když na něj zavane Hospodinův dech. Jistě, lid je jen tráva. Tráva usychá, květ vadne, ale slovo našeho Boha obstojí navěky. (Iz 40,6-8)**
- **Vždyť jste se znovu narodili ne z pomíjitelného semene, nýbrž z nepomíjitelného, skrze živé a na věčnost zůstávající slovo Boží. Neboť ,každé tělo je jako tráva a všechna jeho sláva jako květ trávy. Uschne tráva, květ opadne, ale Pánovo slovo zůstává na věčnost‘ - to je to slovo, které vám bylo zvěstováno. (1P 1,23-25)**

Pavel vyznává: **Tento poklad máme však v hliněných nádobách, aby přemíra té moci byla z Boha, a ne z nás. (2K 4,7)** Je potřeba si uvědomovat svoji hliněnost, ale ještě více přemíru Boží moci v nás.

Vše má smysl pouze v Bohu. Proto Písmo říká: **Nezáleží tedy na tom, kdo chce, ani na tom, kdo běží (B21: kdo se snaží), ale na Bohu, který se smilovává. (Ř 9,16)** Toto praví Hospodin: **At' se moudrý nechlubí svou moudrostí, at' se hrdina nechlubí svou zdatností, at' se bohatý nechlubí svým bohatstvím, ale kdo se chlubí, at' se chlubí tím, že je rozumný a zná mě [doslova: porozuměním a známostí mě], že já, Hospodin, vykonávám na zemi milosrdenství, právo a spravedlnost, protože v těchto věcech mám zalíbení, je Hospodinův výrok. (Jr 9,22-23)**

Pokorný člověk se nechává obdarovávat Boží milostí, protože je slabý

Bůh pokorným dává milost (Př 3,34; Jk 4,6; 1P 5,5). Skutečně pokorný člověk nemá nějakou náboženskou maskou zkroucený obličej. Je plný života, protože žije v milosti a z milosti. Roste v poznání, že je sám v sobě slabý a že bez Boha nezmůže nic, co by na věčnosti mohlo obstát. Pavel to popisuje následovně: **Mám-li se chlubit, budu se chlubit tím, v čem jsem sláb. (2K 11,30)** **Ale on mi řekl: 'Stačí ti má milost, neboť má moc se dokonává ve slabosti.'** **Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova. Proto mám zálibu v slabostech, v zlém zacházení, v tísních, v pronásledováních a úzkostech pro Krista. Neboť když jsem slabý, tehdy jsem mocný. (2K 12,9-10)**

Boží síla koná své dílo ve slabých a skrze slabé. Bez tohoto vnitřního vědomí své vlastní slabosti nemohu přijmout milost. Vlastně Bohu svým myšlením a jednáním říkám, že ji nepotřebuji. Jsem sám v sobě silný, schopný, rozumný,

obdarovaný... Je to však pouhý sebeklam. Musí být zlomena naše pýcha, ješitnost a svévole. Není možné, abychom si zakládali na svém původu, síle, známostech, zbožnosti či odborných kvalifikacích. Tak k tomu vyzývá i Pavel: **Neboť pravá obřízka jsme my, kteří sloužíme v Duchu Božím, chlubíme se v Kristu Ježíši a nespolehnáme na sebe, ačkoli já bych mohl spoléhat i na sebe. Zdá-li se někomu jinému, že může spoléhat na sebe, já tím víc: obřezán osmého dne, z rodu izraelského, z kmene Benjamínova, Hebrej z Hebrejů, jde-li o Zákon - farizeus, jde-li o horlivost - pronásledovatel církve, jde-li o spravedlnost, která je v Zákoně, byl jsem bez úhony. Ale cokoliv mi bylo ziskem, to jsem pro Krista uznal za ztrátu.** (Fp 3,3-7)

Wolfhard Margies ve své knize *Únik z vězení nemoci, zvyku a zákonictví* velmi dobře učí: *Když je naše sobeckost a samolibost zcela zlomena, když i my sami jsme zlomení a zklamaní vlastním selháním a nemohoucností, takže už od sebe samých nic víc neočekáváme, pak Bůh zjeví svoji sílu, svou lásku, ba dokonce svůj život a sestoupí na nás jako jemný déšť plný síly, aby nás naplnil svou podstatou, svým Duchem a ohněm.*

V Ježíši Kristu nám byla dána Boží milost (viz 1K 1,4), která nás uschopňuje žít pro Boha. **Neboť Bůh je ten, který ve vás působí i chtění i činění podle své dobré vůle.** (B21: *Bůh sám totiž ve vás působí, abyste nejen chtěli, ale i dělali, co se mu líbí!*) (Fp 2,13)

Dej svoji sílu Bohu!

Nejde jen o to hledat Boha v našich slabostech a nedostacích, ale i v našich silných stránkách a schopnostech. To je smyslem i následující výzvy krále Davida: **Předejte Bohu moc** (*doslova: dejte sílu Bohu*)! **Jeho velebnost je nad Izraelem a jeho moc sahá k oblakům. Bože, ze svých svatých míst vzbuzuješ hrůzu. Bůh Izraele, on dává lidu sílu a moc. Bůh buď požehnán!** (Ž 68,35-36) Dej Bohu svoji vlastní sílu a schopnosti a on ti bude dávat svoji sílu, moudrost a uschopnění.

Výsledkem není pasivita, ale horlivé naplnění Božích záměrů, jak to i ukázal na svém životě apoštol Pavel: **Boží milostí jsem to, co jsem. A jeho milost, kterou mi prokázal, nebyla marná, vždyť jsem usilovně pracoval více než všichni ostatní - nikoli já, nýbrž Boží milost, která byla se mnou.** (1K 15,10)

Jenom tímto způsobem jsme schopni naplnit Boží plány. Ono nejde o to něco jenom začít, ale i dokončit, jak i říká Šalomoun: **Lepší je zakončení věci než její počátek, lepší je trpělivost nežli povýšenost.** (Kaz 7,8 ČEP) Pokud nejsme trpěliví, bereme vše do vlastních rukou a hledáme světská a tělesná řešení. Písmo to nazývá povýšeností. Někteří lidé čtou Ježíšův výrok v Kázání na hoře jako: *Zatlučte, poproste, chvílku hledejte, a pokud se nic nebude dít, čiňte vše ve své síle a moudrosti a pomozte si sami.* Ježíš však vyzýval k vytrvalosti: **Žádejte, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám**

otevřeno. Neboť každý, kdo žádá, dostává, a kdo hledá, nalézá a tomu, kdo tluče, bude otevřeno. (Mt 7,7-8)

Vše potřebujeme činit z Božích sil, schopností a moudrosti, jinými slovy máme být v pokoře zcela závislí na Bohu. Nejde jen o to, věci dokončit, ale dokončit je tak, jak jsme je započali v Bohu. Proto Pavel vytýká Galatským: **To jste tak nerozumní? Začali jste Duchem, a nyní dokončujete tělem?** (Ga 3,3) Tak se nám v praxi naplní význam Ježíšových slov, kdy říká: **Já jsem Alfa i Omega, první i poslední, počátek i konec.** (Zj 22,13)

Nejde o nějaký zvláštní pocit, ale o naše zlomení pyšné nezávislosti a o důvěru v našeho milujícího nebeského Otce, o kterém je řečeno: **Všechnu svou starost uvrhněte na něho, neboť mu na vás záleží.** (1P 5,7) Pokorný Nehemjáš často vyjadřoval svými modlitbami svoji závislost na Bohu: **Proto nyní posilni mé ruce.** (Ne 6,9) Nečekal na nějaký pocit, ale pracoval ve vědomí jeho vedení a zmocnění. Věřil, že ho Bůh vyslyšel (a nepítval svoje pocity). Pilně pracoval v Boží síle a zázračně obnovil zbořené hradby okolo Jeruzaléma za pouhých 52 dní.

Každý den vezmi svůj kříž, aby mohl být uvolněn život

Jsme zcela závislí na Bohu, nepatříme již sami sobě, žijeme pro Krista – on je naším zdrojem všeho dobrého a potřebného k životu. **Miluj Hospodina, svého Boha, jej poslouvej a přilni k němu. Vždyť on je tvůj život.** (Dt 30,20)

Existuje životní styl každodenního sebezapírání a umírání sama sobě (anebo uvědomování, že jsem již v Kristu zemřel), ke kterému Ježíš vyzývá a svým příkladem vede a který uvolňuje život a radost: **Chce-li kdo jít za mnou, ať zapře sám sebe a každý den vezme svůj kříž a následuje mne. Neboť kdo by chtěl svou duši zachránit, zahubí ji; kdo by však svou duši zahubil kvůli mně, ten ji zachrání. Vždyť co člověku prospívá, když získal celý svět, ale sebe poškodil nebo zahubil?** (L 9,23-25)

Na závěr vám chci předložit modlitbu Františka z Assisi (1182-1226), která velice pěkně ukazuje na životní styl člověka, který zemřel sám sobě:

*Pane, učiň mne nástrojem svého pokoje:
kde je nenávist, ať přináším lásku,
kde je urážka, ať přináším odpuštění,
kde je nesvornost, ať přináším jednotu,
kde je omyl, ať přináším pravdu,
kde je pochybnost, ať přináším víru,
kde je zoufalství, ať přináším naději,
kde je temnota, ať přináším světlo,
kde je smutek, ať přináším radost.*

*Pane, učiň, ať nechci
být tolik utěšován, jako spíše utěšovat,
být chápán, jako spíše chápat,
být milován, jako spíše milovat.*

*Neboť je toto: kdo se dává, ten přijímá,
kdo na sebe zapomíná, ten je nalézán,
kdo odpouští, tomu je odpuštěno,
kdo umírá, ten povstává k věčnému životu.*

Humanismus ve výchově

Alena Mrázková

Děti se potřebují cítit milované, přijaté za všech okolností. Potřebují pozornost, péči o své tělesné potřeby, rozhovor i tělesný kontakt. Boží láska má proudit skrze nás na naše děti i na naše okolí. Děti potřebují dobré podněty; měly by být i mezi dětmi, aby se učily žít ve vztazích. Zde se víc soustředím na výchovu, ale připomínám, že tyto věci jsou také velmi důležité.

Hříšnost dítěte

Dítě je jako stromek, který potřebuje stříhat, aby se dobře rozvinul a nesl ovoce. Každé dítě je hříšné a potřebuje Krista. My rodiče jsme zodpovědní za výchovu podle Písma. Smyslem kázně není jen dobré chování dětí, ale ukázat dětem, že potřebují Krista. Pokud děti zhřeší, je na místě říci, že potřebují Spasitele, aby si uvědomily, že mají hřích a potřebují ho odpustit. Ale i když se děti obrátí k Ježíši, je důležité je udržovat v dobrém a citlivém svědomí a vést je, aby poprosily za odpuštění Boha, rodiče i sourozence. Potřebujeme děti trénovat v kázni, aby vedly moudrý život. Také učíme děti žít podle Písma, aby měly charakter, jaký chce Bůh. Při výchově nejde jen o náš dobrý pocit z dětí, které nám dělají čest, ale o vedení dětí k Bohu.

Věřím, že Bůh stojí za autoritou. Je jedno, jestli jsi otec či matka, vedoucí v práci nebo církvi. Podívejte se na příběh Mojžíše, když například Miriam s Áronem zpochybňovala Mojžíšovu autoritu a říkala: „Což i skrze nás nemluví Bůh?“ Jak se Mojžíše Bůh zastal! Miriam byla pak malomocná a na přímlovu Mojžíše byla uzdravena. Věřím, že podobný princip je ve vztahu matka a dítě. Kdo se staví proti autoritě, staví se proti Bohu a to je velmi nebezpečné. Vzpouza je jako čarodějnictví. Proto kázníme děti nejen proto, že se to prostě má, ale proto, že k tomu nás vede Bůh. Chceme, aby naše děti byly požehnané a v bezpečí. Aby na jejich životě byla Boží moudrost. A počátek moudrosti je bázeň před Hospodinem, tedy i úcta k rodičům.

Co nám může bránit ve výchově podle Písma:

Strach z dětí - občas se setkávám s tím, že rodiče mají strach své děti káznit. Mají strach říci svému dítěti: „Ne!“ Je však potřeba si uvědomit, že pokud nedokážeme s rozhodností říci „Ne!“ a uplatnit autoritu ve své rodině, dokud jsou děti malé, pravděpodobně s dospívajícími dětmi budeme mít ještě větší potíže. Co stojí za strachem z dětí? Humanistické hodnoty tohoto světa, strach z člověka a chybějící Boží bázeň. Jsme autoritou v rodině a máme vést své děti podle Písma a bude za námi stát celé nebe. To je Boží řád, kterému nebeský Otec rád žehná. Nebojme se konfliktů. **Kdo šetří hůl, nenávidí svého syna, kdežto kdo jej miluje, trestá ho včas. (Př 13,24) Trestej svého syna, připraví ti odpočinek, zpříjemní ti život. (Př 29,17)** V některých rodinách to vypadá podle slova: **Můj lid – pacholata jsou jeho poháněči a vládnu mu ženy. (Iz 3,11.12)** Humanismus je zaměřenost na člověka, v našem případě zaměřenost na dítě. Dítě je středem všeho. Dítě řídí všechno, okolo dětí se vše točí. Svět říká: „Člověk je měřítkem všech hodnot.“ Písmo však říká: **Všechno je stvořeno skrze Krista a pro Krista. (Ko 1,16)** Proto se nenechejme manipulovat dětmi.

Pocit viny – i pocity viny mohou bránit v uplatňování autority. Mnoho vnitřních výčitek nás totiž oslabí a sváže naše ruce k vykonání autority.

Nedostatek Boží bázně – pokud chceme žít podle Písma, řídíme se Biblií víc než názory „zkušených odborníků“ či našich dobrých kamarádů. Pokud nemáme Boží bázeň, máme větší respekt před přáními dětí než před tím, co říká Bible.

Pevnosti v mysli – žijeme v době, kdy mnoho nenormálních věcí je normálních. Poslušné děti jsou někdy v očích světa uťáplé, o vzpurných se prohlásí, že se dovedou v životě prosadit. Pevnost v mysli může být i to, že se zařekneme: „Nikdy tuto oblast ve výchově nezvládnou. Nejde to. Tak silnou osobnost nezvládnou.“

Odpor ke konfliktům – konflikty jsou nepříjemné, i s dětmi. V dnešní době je v některých směrech výchovy moderní nezabývat se chováním dětí, které není agresivní vůči jiným dětem či věcem. Neosloví se tedy u nich jejich neposlušnost. Můžeme si říct: „Nechám to být. Nebudu si ho všímat. On toho nechá sám.“ Víme, jak je to třeba s plevelem. Řekneme si: nechám ho být, on sám zmizí? Ne, naroste ještě větší. Čím větší plevel, tím hůře se s ním jedná a tak je to i ve výchově.

Čiňme pokání před dětmi

Umějme se dětem omluvit, pokud jsme s nimi nespravedlivě jednali. Omlouvejme se před nimi, pokud jsme se např. nesprávně chovali k manželovi (či manželce). Ať děti vidí, že i rodiče dělají chyby a i rodiče potřebují Krista. Není dobře, když se rodiče chovají, jako by byli dokonalí.

Pozor na pokrytectví

Nechtějme po dětech, aby dělaly věci, které sami neděláme. Např. chceme po dětech, aby jedly nějaká jídla, která sami nejíme. Snažme se dělat to, co po dětech chceme. Děti jsou citlivé na pokrytectví rodičů a časem ho prohlédnou.

Ved'me děti do Boží přítomnosti

Uvědomuji si, že můžeme děti mnohému naučit, vychovat je a vycvičit. Potřebují se však sami přesvědčit, že Bůh je živý a skutečný. Ve škole se mohou cítit sami se svou vírou. Potřebují vidět Boha v akci. Proto je dobré brát děti na akce, kde je Boží přítomnost a další děti, které jsou na stejné lodi. Chození na nedělní bohoslužby by mělo být samozřejmostí. Pouštějme dětem chvály z míst, kde je probuzení, protože ve chvalách je Boží přítomnost. Pokud je to možné, ved'me je k hudbě nebo k jinému vyjádření, kde by mohly jednou sloužit Bohu.

Výchova podle Písma zjevuje charakter našeho nebeského Otce – jeho milost i pravdu. Ať vám Bůh dává svoji moudrost, odvahu a především skutečnou lásku (ne humanistický paskvil) pro výchovu vašich dětí.

Doporučujeme následující vyučování:

**Graham Kendrick:
Prorocké uctívání
Charakter vedoucího chval**

(Plzeň 14.11.1993)

**Miloš Kačírek:
Úvod do výkladu snů**

(Mělník 12.2.2017)

**Harvey Boyd:
Jak vstoupit do služby zázraků**

(Mělník 30.9.-1.10.2016)

vyučování ve formátu mp3 - <http://www.juda.cz/audio/>

Křesťanské společenství Juda, Tyršova 95 (Tyršův dům), 276 01 Mělník
vedoucí: Tomáš Korčák, tel.: 607 971 453, e-mail: ksjuda@wo.cz; www.juda.cz
Bankovní spojení: ČSPO Mělník, Křesťanské společenství Juda, 0460842399/0800

Pravidelná nedělní shromáždění se konají od 15.30 hodin v Domě dětí a mládeže, Na Polabí 2854, Mělník. Každou první neděli v měsíci shromáždění s modlitbami za nemocné.